

Remmerstrand Jollehavn
Remmerstrandvej 167
7620 Lemvig

CVR nr. 66989453

Erhverv
Ref. chebh
J.nr. 2022 - 29035
Den 30. maj 2023

Remmerstrand Jollehavn, Nyttiggørelsestilladelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed Remmerstrand Jollehavn en 5-årig tilladelse til nyttiggørelse af 15.000 m³ oprensningsmateriale fra indsejlingen til Remmerstrand Jollehavn. Materialet planlægges nyttiggjort til Hvidberg A/S, som sorterer og renser det, hvilket giver produkter der kan afsættes til veje og byggeri. Tilladelsen gives efter Råstoflovens §20b, stk. 1.¹

Figur 0.1. Oversigt over optagningsområdet. Optagningsområdet er markeret med orange.

Denne afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, da der er tale om en enkeltstående indvinding under 50.000 m³, jf. Råstofloven §26, stk. 3.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 30. maj 2023.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 1. februar 2017 af lov om råstoffer.

Indholdsfortegnelse

Remmerstrand Jollehavn, Nyttiggørelsestilladelse	1
1 Vilkår for nyttiggørelsestilladelse	3
1.1 Vilkår for optagning	3
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	3
2 Oplysninger i sagen	3
2.1 Sagens baggrund	3
2.2 Udtalelser fra høringsparter	4
3 Miljøstyrelsens vurdering	5
3.1 Vurdering i forhold til hierarkiet i klapbekendtgørelsen....	5
3.2 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan	5
3.3 Vurdering af sedimentet	6
3.4 Vurdering i forhold til vandområdeplaner	7
3.4.1. Økologisk- og kemisk tilstand.....	8
3.5 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	9
3.6 Vurdering af kumulerede effekter	12
3.7 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder	12
3.8 Vurdering i forhold til bilag IV-arter	15
3.9 Vurdering af øvrige interesser	16
3.10 Konklusion	17
4 Andre oplysninger	17
5 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	18
6. Klagevejledning	18
BILAG 1 Oprensningsområdets placering	19

1 Vilkår for nyttiggørelsestilladelse

1.1 Vilkår for optagning

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 30. maj 2023 til den 30. maj 2028.
- B. Der må højst nyttiggøres en samlet mængde på 15.000 m³ fastmål, svarende til 29.362 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid, hvor der kan oprensnes 3000 m³ pr. år. Nyttiggørelsesmaterialet må kun stamme fra den del af havneindsejlingen, der er indrammet med orange på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Sedimentet skal som en del af nyttiggørelsen overdrages til Hvidberg A/S der sorterer og renser det, så materialet kan afsættes til veje og byggeri.
- D. Den del af oprensningen som åbner for gennemstrømning af havvand mellem havnen og fjorden må ikke foregå i perioden d. 1. juni – 1. september. Når denne del af oprensningen er overstået og vandet i havneområdet er blevet udskiftet, kan oprensningen ske året rundt.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- A. Havnen skal én gang årligt i tilladelsens gyldighedsperiode, og senest 1. februar, indberette de optagne og nyttiggjorte mængder sediment til klap@mst.dk for det foregående kalenderår. Hvis der ikke har været foretaget nyttiggørelse det pågældende år, skal dette også indberettes.
- B. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensningsfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet, er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

DGE Miljø- og ingeniørfirma har på vegne af Remmerstrand Jollehavn søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at nyttiggøre 15.000 m³ sediment. Materialet stammer fra oprensning af indsejlingen til Remmerstrand Jollehavn. Nyttiggørelse af materialet overdrages til Hvidberg A/S der sorterer og renser det, så materialet kan afsættes til veje og byggeri.

Nærværende tilladelse behandler alene optagningen af materialet.

Miljøstyrelsens tilladelse til nyttiggørelse fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser til optagning og genanvendelse på den konkrete lokalitet er indhentet.

Nærliggende beskyttede områder

Optagningsområdet er beliggende på grænsen til Natura 2000-område nr. 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø"

Der er ingen nærliggende havstrategiområder i nærheden af oprensningsområdet (>50 km afstand).

Havplan

Optagningsområdet er beliggende i et område udlagt til Natur- og miljøbeskyttelse (N10) i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan sendt i høring den 31. marts 2021.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra 31. oktober 2022 til den 28. november 2022.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har ingen bemærkninger til ansøgningen.

Kystdirektoratet

Kystdirektoratet har ingen bemærkninger angående nyttiggørelse af sedimentet, da sedimentet har en TBT-værdi over nedre aktionsniveau. Kystdirektoratet gør opmærksom på, at der allerede findes en bypass tilladelse til det samme sediment, men da prøverne for TBT i nærværende sag ikke ligger under nedre aktionsniveau, har Kystdirektoratet ingen indvendinger mod at sedimentet nu benyttes til nyttiggørelse på land. Kystdirektoratet gør ydermere opmærksom på, at grundet sagens forløb, skal Miljøstyrelsen sikre sig at ansøger er indforstået med tilladelsens vilkår og ansvar.

Søfartsstyrelsen

"Vi skal anmode om at følgende fremgår af en eventuel tilladelse

- BEK nr. 1351 af 29/11/2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande, skal følges ifm. nyttiggørelsen og oprensningen
- Vurderingsskema for vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs skal anvendes i relevant omfang.

Information, bekendtgørelse og vurderingsskema kan findes på søfartsstyrelsens hjemmeside. <https://www.sofartsstyrelsen.dk/sikkerhed-til-soes/sejladssikkerhed/entreprenoerogaver-til-soes>"

Slots- og Kulturstyrelsen herunder museet med det marinarkæologiske ansvar

De Kulturhistoriske museer i Holstebro, Strandingsmuseum St. George:

"Da der ikke er kendte fortidsminder beliggende inden for selve sejlrenden, og da selve omfanget af oprensningen ikke overstiger den nuværende årlige oprensning, har De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, Strandingsmuseum St. George ingen indsigelser mod det planlagte arbejde.

Museet vil dog gøre opmærksom på, at der ved Vesterhavet og i Limfjorden er gjort en del enkeltfund bestående af ravsmykker fra mesolitikum/stenalder formodentlig i forbindelse med eller som konsekvens af oprensninger af sejlrender. Såfremt sedimentet alligevel skal sorteres i Struer af Hvidberg A/S anmoder museet

venligst om, at eventuelle fund af rav om muligt besigtiges for ornamentik eller andre tegn på forarbejdning. Kontakt gerne museet herom.”

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens §29 h, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standses.

Kommunens bemærkninger

Lemvig Kommune:

”Lemvig Kommune har en badestrand ved Remmerstrand, der har DKBW nr. 205. Badestranden er klassificeret med en badevandskvalitet, der er udmærket. Badestranden er beliggende ved Remmerstrandlejren, der har adressen Remmerstrandvej 75, 7620 Lemvig. Stranden har en længde på 500 meter. Jeg har via vores GIS-kort målt, at der er lidt over 700 meter fra badestranden til jollehavnens udløb. Jeg er i tvivl om en oprensning/uddybning kan påvirke badevandskvaliteten negativt. Jeg vurderer derfor, at ud fra et forsigtighedsprincip, kan der stilles vilkår i en evt. tilladelse til oprensning/uddybning, at oprensning skal ske uden for badesæsonen, således badevandskvaliteten ikke påvirkes negativt. Badesæsonens prøveudtagning sker fra slutningen af maj, hvor præprøver udtages inden badesæsonens egentlige opstart, der starter den 1. juni og slutter den 1. september.”

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Vurdering i forhold til hierarkiet i klapbekendtgørelsen²

Da materialet indeholder TBT-værdier over nedre aktionsniveau, jf. tabel 1, vurderes det ikke at være egnet til kystnær genplacering, såsom bypass eller nyttiggørelse på havet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at hierarkiet i § 3 i klapbekendtgørelsen er overholdt ved behandling af sagen som en tilladelse til nyttiggørelse på land.

3.2 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet.

Oprrensning af havne er ikke en aktivitet, der planlægges for, men Miljøstyrelsen skal ved meddelelse af klaptilladelse respektere hensynet til de arealudlæg, som følger af havplanudkastet.

Oprrensningssområdet ligger i et område, der er udlagt til naturbeskyttelsesformål (N10). Området er udpeget som Natura 2000-område.

De nærmere regler for områderne fremgår af den relevante natur- og miljøbeskyttelseslovgivningen og beskyttelsen af områderne følger afgrænsningen heri.

Relevante faktorer i forbindelse med dette vurderes i afsnit 3.4-3.8

² Jf. § 3 i BEK 516 af 23/04/2020

3.3 Vurdering af sedimentet

I forbindelse med ansøgning om nyttiggørelse blev der i juli 2022 foretaget analyser af materiale fra sejlrenden. I tabel 1 er vist resultatet af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen³. For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekommende koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA programmet⁴.

Tabel 1. Gennemsnitsværdier af analyser fra blandingsprøver fra sejlrenden til Remmerstrand Jollehavn, samt baggrundskoncentrationer og aktionsniveauer

Stof	Gennemsnit af analyse-resultater	Eksisterende baggrunds-koncentra-tion ved tilsvarende glødetab*	Nedre aktions-niveau mg/kg TS	Øvre aktions-niveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	88,65			
Glødetab (GT) i % af tørstof	5,31			
Arsen (mg/kg TS)	0,90		20	60
Bly (mg/kg TS)	1,75		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,03		0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	1,55		50	270
Kobber (mg/kg TS)	13,20		20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,01		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	1,90		30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS)	0,02	0,001 - 0,036	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	14,0		130	500
PAH (mg/kg TS)**	0,0		3	30
PCB (mg/kg TS)***	0,01			

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægtet i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet. Det første tal er nedre 95% confidensinterval, og det sidste tal er øvre 95% confidensinterval.

** Summen af de følgende 9 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouranthen, indeno[1,2,3-cd]pyren, pyren & phenanthren.

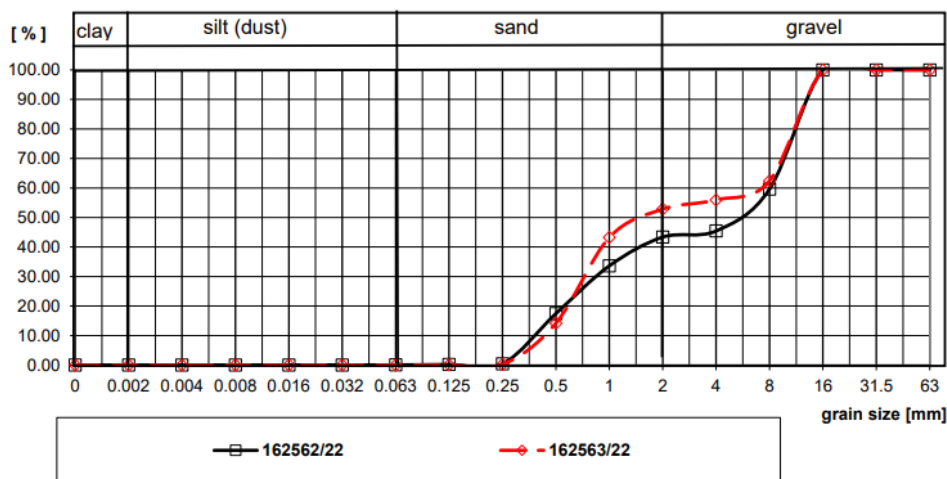
*** Summen af følgende 7 PCB'er: PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180.

Ingen af de målte stoffer der tillades nyttiggjort ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klapvejledningens nedre aktionsniveau ses en overskridelse af de med gult markerede stoffer.

³ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

⁴ NOVANA står for "Det nationale overvågningsprogram for vandområder".

Efter udsagn fra ansøger består materialerne primært af sand, mellem-grovkornet, eventuelt lidt fin-mellem grus (se kornkurve på nedenstående figur 2). Det fremgår af ansøgningen, at materialerne kan nyttiggøres af Hvidberg A/S som sorterer og renser det, hvilket giver produkter der kan afsættes til veje og byggeri. Miljøstyrelsen bemærker, at oprensningsmaterialets forureningsniveau ligger under øvre aktionsniveau, samt at det primært består af sand og grus, og at materialer med denne sammensætning efter ansøgers udsagn kan nyttiggøres. På dette grundlag vurderer Miljøstyrelsen, at materialerne kan nyttiggøres på den ansøgte lokalitet.

Figur 2, kornkurve af sediment fra Remmerstrand Jollehavn. Den røde og sorte linje repræsenterer de to blandingsprøver for oprensningsområdet.

3.4 Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god.

Optagningsstedet ligger i vandområde 232 "Nisum Bredning". Området skal opfylde miljømålene "God Økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand".

Af tabel 2 fremgår det, hvordan tilstanden i vandområdet omkring optagningsstedet er fastlagt i vandområdeplanen 2021-2027.

Tabel 2, Økologisk og kemiske tilstand i vandområde 232 "Nissum Bredning", hvor optagningsstedet er beliggende

Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
Hovedvandopland:	Limfjorden
EU Vandområde ID:	DKCOAST232
DK Vandområde ID:	232
Navn:	Nissum Bredning
Kategori af overfladevandområde:	Kystvand
Areal:	238.16
Enhed:	km ²
Naturlig, kunstig eller stærkt modificeret:	Naturlig
Typologi:	Fjord karakteriseret ved overfladesalinintet
Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringe økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	
Kemisk tilstand:	Ikke-god kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fytoplankton:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, Rodfæstede planter (dækfrøede):	Ringe økologisk tilstand
Ilthforhold understøtter:	Ikke relevant
Lysforhold understøtter:	Ikke relevant
Økologisk tilstand/potentiale, Benthiske invertebrater:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	Ikke-god økologisk tilstand

3.4.1. Økologisk- og kemisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: Rodfæstede planter, dækfrøede, fytoplankton, som udtryk for fytoplanktonbiomasse, benthiske invertebrater, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet, samt nationalt specifikke stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav. Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer.

For vandområde 232 "Nissum Bredning", er den økologiske tilstand vurderet til at være "Ringe økologisk tilstand", se tabel 2. Dette er baseret på tilstanden af fytoplankton og rod-fæstede planter, som begge er i ringe økologisk tilstand. Den kemiske tilstand for vandområde 232 "Nissum Bredning", er vurderet til at være "Ikke-god kemisk tilstand".

Den økologiske- og kemiske tilstand kan blive påvirket ved flere processer under optagningen herunder sedimentspild i forbindelse med optagningen og oprensningens materialernes indhold af miljøfarlige stoffer.

Havne og sejlrender er fysiske anlæg som påvirker vandområdernes naturlige sedimentdynamik. NOVANA overvågningen - hvorfra data bruges til at fastlægge tilstanden i vandområderne – har ikke stationer for rod-fæstede planter, benthiske invertebrater, fytoplankton og miljøfarlige stoffer i havne. Dette skyldes, at havne er anlæg, som ikke er naturlige, og dermed ikke giver et billede af tilstanden i et vandområde, men snare er en kilde til påvirkning af et vandområde. Da oprensningen i henhold til denne tilladelse udelukkende finder sted delvist bag havnens dækkende værker og materialet bringes på land, hvor det skal nyttiggøres, sammenlagt med et minimalt spild af sediment under optagning, vurderer Miljøstyrelsen, at optagningen ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske- og kemiske tilstand. Aktiviteten vurderes derfor ikke at ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk- og god kemisk tilstand.

3.5 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal jf. havstrategilovens⁵ § 18 sikre, at klapningen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1. I første del af Danmarks Havstrategi II⁶ fastlægges en definition på ”god miljøtilstand”, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (basisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til nyttiggørelse, dog således, at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i en henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.⁷

Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af optagning. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer som er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Deskriptorer, som ikke påvirkes af optagning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af klapning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Dyr og planter påvirkes ikke på bestandsniveau af optagning. Se afsnittet om naturtyper under vurderingen af Natura 2000-områder.
2	Havstrategiens miljømål for ikkehjemmehørende arter	Da oprensningsmaterialerne skal nyttiggøres til sortering til

⁵ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

⁶ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

⁷ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

Ikke hjemmørende arter	fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikkehjemmørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	materialer til veje og byggeri, vurderer Miljøstyrelsen, at dette ikke vil indebære introduktion af ikke-hjemmørende arter.
3 Erhvervsmæssig fiskeri.	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i nyttiggørelsestilladelser gennem en vurdering af påvirkningen af fiskeriinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Miljøstyrelsen ikke modtaget bemærkninger fra Fiskeristyrelsen og vurderer derfor ikke, at den pågældende optagning er af væsentlig interesse for fiskeriet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	Miljømål for denne deskriptor påvirkes ikke af det ansøgte, idet optagningen ikke påvirker dyr og planter på bestandsniveau. Se afsnittet om økologisk- og kemisk tilstand og afsnittet om naturtyper under Natura 2000-vurderingen.
6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	Oprensning anses som værende en fysisk forstyrrelse. Ved aktiviteter, der medfører en forstyrrelse af havbunden, kan ændringen genoprettes, hvis aktiviteten ophører. Dette er tilfældet ved oprensning, hvor de arter, som lever på optagningsstedet vil genindvandre efter aktiviteten er ophørt. I området udgør optagningen kun en ubetydelig af den samlede forstyrrelse ⁸ , og påvirkningen af havbunden ved oprensning er derfor begrænset. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte oprensning medfører, vil være afgrænset til oprensningsområdet. Da forstyrrelsen derfor er meget lokal og midlertidig vurderes den ikke at være af betydning for at målet om god miljøtilstand opnås.

⁸https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Natur/Havstrategi/HSII_foerste_del_-_endelig_udgave.pdf

7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	Da havnen er et allerede eksisterende anlæg, vil der ikke ske nye hydrografiske ændringer i området som følge af selve optagningen.
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Da materialerne bringes på land, vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil ske en tilførsel af affald til havet.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnittet om bilag IV-arter. Det vurderes ikke, at undervandsstøj fra optagningen vil påvirke marine arter i øvrigt.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i tabel 4. I denne klaptilladelse er påvirkningen af miljømålene i havstrategien for disse deskriptorer vurderet således:

Tabel 4. Deskriptorer, som kan påvirkes af optagningen.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutrofiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Det vurderes ikke, at der vil opstå eutrofieringseffekter af optagningen, da optagningen finder sted delvist bag havnens dækkende værker, og evt. sedimentspild vil bundfældes inden for disse, eller i umiddelbar nærhed af havnen. Miljøstyrelsen vurderer således, at optagningen ikke vil have en effekt på iltforholdene i området.
8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om vandområdeplaner, afsnit 3. Kemisk tilstand, hvor Miljøstyrelsen vurderer, at oprensning ikke vil ændre på vandområdernes kemiske tilstand.
9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om Vandområdeplaner, afsnit 3.

Havstrategiområder

Oprensning er forbudt i havstrategiområder. Oprensningsområdet er beliggende med stor afstand (>50 km) fra nærmeste havstrategiområde. Grundet den store afstand vurderer Miljøstyrelsen, at oprensning jf. denne tilladelse, ikke vil påvirke havstrategiområderne.

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.6 Vurdering af kumulerede effekter

Da tilsandingen af havne og sejlrender er en kontinuerlig løbende proces, er der brug for en løbende oprensning. Det er strøm og bølger der har flyttet sand og andet havbundsmateriale ind i havnen og ned i sejlrenderne, og de samme naturkræfter virker også på det spild, der vil være i forbindelse med oprensningen. Oprensningsområdet ligger cirka 10 meter fra nærmeste bypassområde og cirka 21 km fra nærmeste klapplads.

Nærmeste bypass-område bliver anvendt til sediment fra sejlrenden ind til samme havn, og det er BG Stone A/S der er indehaver af denne bypasstilladelse.

Miljøstyrelsen vurderer, at det spild, der vil være i forbindelse med oprensningen, vil bundfældes igen i havnen, og der vil dermed ikke opstå kumulerede effekter som følge af samtidig oprensning eller bypass.

3.7 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En nyttiggørelsestilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder efter § 6 i bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Vurderingen foretages på baggrund af eksisterende viden om Natura 2000-området.

Optagningsområdet er beliggende i Natura 2000-område nr. 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø". Området består af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområde F23, F27, F28 og F39.

Vurderingen af påvirkningen på Natura 2000-området er sket på baggrund af følgende oplysninger om området:

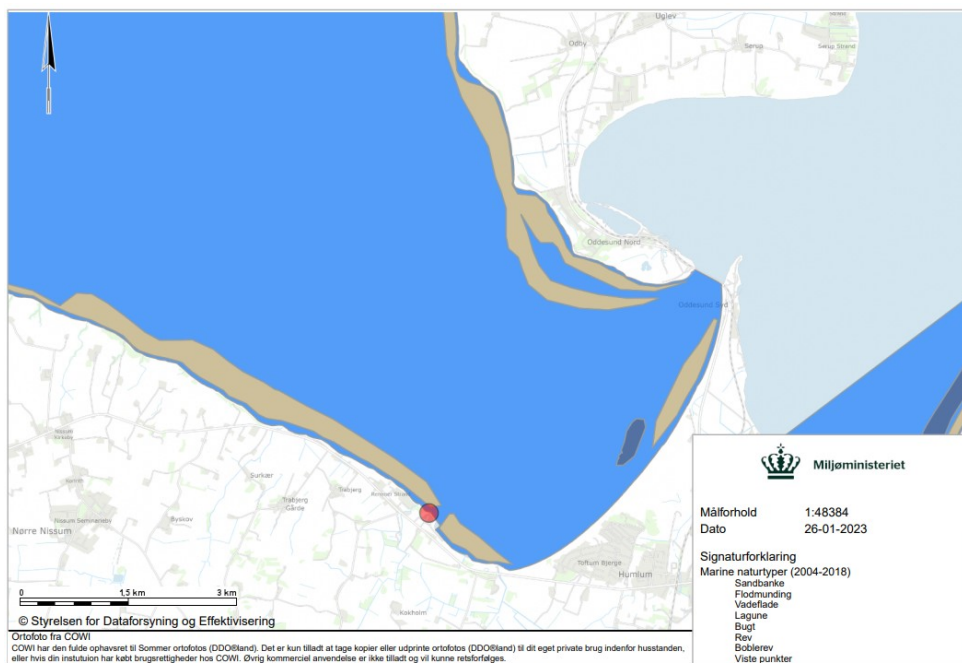
- Natura 2000 plan 2022-2027 for området ⁹
- Natura 2000 Basisanalyse 2022-2027 for området ¹⁰
- MiljøGIS for Natura 2000-områder, herunder kortlægning af marine habitattyper, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. ¹¹

⁹ [Rapport \(mst.dk\)](#)

¹⁰ [Rapport \(mst.dk\)](#)

¹¹ [Miljøgis \(mim.dk\)](#)

På udpegningsgrundlaget er følgende marine habitater: Sandbanke (1110), Vadeblade (1140), Kystlagune (1150), Bugter og vigter (1160) og Stenrev (1170). Det er kun naturtypen Sandbanke, som ligger i væsentlig nærhed af oprensningsområdet (figur 3).

Figur 3 Kort over marine naturtyper i nærheden af oprensningsområdet i Natura 2000-område N28. Den røde ring markerer oprensningsområdet.

Naturtype	Beskrivelse	Vurdering
Sandbanke (1110)	I dele af Nissum Bredning findes jævnt fordelte revlesystemer langs kysten som karakteriseres som sandbanker. Sandbankerne forekommer på en vanddybde mellem 3-6 m og der er registreret spredte forekomster af ålegræs. Epifaunen på sandbankerne var domineret af søpunge, men der findes også sønelliher, søstjerner, slangestjerne, søpindsvin mfl. Af fiskearter er der kun fundet kutlinger. Generelt findes der begrænset vegetation og de få arter der findes som skulpetang, savtang, enkelte rødalger og kalkskorpealger var fåtallige.	Oprensningsområdet ligger i forbindelse med naturtypen. Der er ifølge NOVANA-overvågning registreret pletvise forekomster af ålegræs på sandbanken sydøst for oprensningsområdet ved en dybde på 1,7-2,4 meter. Det minimale spild der vil være i forbindelse med oprensningen vil delvist blive inde bag havnens dækkende værker, samtidig med, at det ikke vil betyde en væsentlig merbelastning i forhold til den i forvejen forekommende naturlige sedimentvandring i området. Miljøstyrelsen vurderer at oprensningen ikke vil have en væsentlig påvirkning på habitattypen.

Af arter på udpegningsgrundlaget er Stavsild, Odder, Gråsæl og Spættet sæl.

Art	Beskrivelse	Vurdering
Stavsild	Stavsilden er en vandrefisk, der yngler i ferskvand og vokser op i havet. Der er ikke sikkert kendskab til, at arten nogensinde har ynglet i de danske vandløb. Herhjemme træffes den som en gæst fra landene syd for Danmark, hvor den gyder i de store mellemeuropæiske vandløb. Efter gydning vandrer den mod nord og træffes bl.a. langs de danske kyster. Stort set alle de registreringer der sker af stavsild herhjemme gøres i havet, og kun ganske få individer er truffet i vandløb. Derfor betragtes den blot som en strejfer. Der er ikke foretaget overvågning af stavsild i områdets vandløb. Det er derfor ikke muligt at give en nærmere beskrivelse af artens bestand i området på nuværende tidspunkt. I Danmark er arten truffet i størst antal langs vestkysten.	Miljøstyrelsen vurderer ikke at oprensningen vil have en væsentlig påvirkning på Stavsild.
Odder	Da odderen er en bilag IV-art, behandles denne art i afsnit 3.8.	
Gråsæl	Siden år 2000 er der næsten sket en årlig tilvækst i forekomsten af gråsæler i Danmark, og der er nu regelmæssig forekomst af gråsæler på hvilepladser i den danske Østersø, Kattegat, den vestlige Limfjord og Vadehavet. Gråsælerne yngler ved Rødsand ved Gedser, hvor der har været en fast ynglelokalitet siden 2003. Derudover yngler gråsæler også ved Søndre Rønner og Borfeld ved Læsø, Anholt og i Vadehavet.	Miljøstyrelsen vurderer, at oprensningen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på arten.
Spættet sæl	Spættet sæl er den mest almindelige sælart i Danmark. Den forekommer især i de kystnære farvande, hvor der er rigelig føde, og hvor der findes uforstyrrede yngle-/hvilepladser på sandbanker, rev, holme og øer. Spættet sæl findes fouragerende spredt over hele habitatområdets marine del. Der er registreret hvilekolonier ved den sydlige del af Agger Tange, på Munkholm Odde og på Rotholmene. Bestanden har varieret de sidste 10 år mellem 500-800 individer. Udviklingen i sælbestanden i Limfjorden er svær at tolke, da man mener sælerne vandrer ind og ud af Limfjorden afhængig af fødetilgængelighed.	Miljøstyrelsen vurderer, at oprensningen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på arten.

Fuglebeskyttelsesområder

Bestanden af fugle kan påvirkes af oprensningen, hvis arbejdet bevirker, at en væsentlig del af deres fødegrundlag reduceres. Desuden kan ynglefugle forstyrres

af støj fra optagningsaktiviteter, der foretages tæt på deres ynglepladser. Både trækfugle og ynglefugle kan blive forstyrrede i perioder hvor de raster på vandet, for eksempel i perioder, hvor de er i fjerfældning, og derfor har svært ved at lette fra vandet.

Som det fremgår af afsnittet om vandområdets økologiske og kemiske tilstand, vurderer Miljøstyrelsen, at oprensning ikke vil medføre væsentlige reduktioner i områdets bundvegetation, bunddyr eller fisk. Fuglenes fødegrundlag vurderes derfor ikke at blive reduceret på grund af oprensning.

Fuglebeskyttelsesområde F23, F27 og F39 ligger med en afstand på henholdsvis 16,5, 14 og 12 km fra oprensningsområdet. Miljøstyrelsen vurderer, at disse fuglebeskyttelsesområder ligger med en afstand der ikke vil blive væsentligt påvirket af oprensningsaktiviteten. Der bliver i nærværende tilladelse derfor kun vurderet på Fuglebeskyttelsesområde F28, da oprensningsområdet er placeret på grænsen til dette.

For fuglebeskyttelsesområdet F28 er der på udpegningsgrundlaget følgende fugle:

Trækfugle: Toppet Skallesluger.

Toppet skallesluger yngler almindeligt i salt- og brakvandsområder i Nordeuropa og østover, og den danske bestand yngler langs alle danske kyster undtagen den jyske vestkyst. Uden for yngletiden træffes arten fortrinsvis i lavvandede, beskyttede dele af kyststrækningerne i de indre danske farvande. Artens vigtigste overvintringsområder i Danmark er Limfjordsområdet, Hyllekrog/Rødsand, Sydfynske Øhav og i Issefjord. For den kortere tidsperiode 2006- 2017 indikerer resultaterne både for de landsdækkende tællinger og indeksoptællingerne, at bestanden har været stigende. Nisum Bredning er et af landets vigtigste fældeområder for toppet skallesluger og fra juli til hen på efteråret raster arten i store antal spredt over de dybere dele af den vestligste del af Limfjorden, hvor arten fouragerer på områdets fiskebestande. I vintermåneder med isdannelser kan arten også ses samlet i større antal i isfrie områder. Områdets karakter med store fjordområder tilgodeser generelt artens behov for raste og uforstyrret fouragering.

Miljøstyrelsen vurderer at oprensningen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på arten, da artens fødegrundlag vurderes ikke at blive påvirket af oprensningen, samt at arten kan søge uforstyrret raste- og fourageringsplads i nærområdet.

Oprensningen foregår delvist inden for havnens dækkende værker, og det sedimentspild, der vil være i forbindelse med oprensningen, forventes at bundfældes igen i havnen. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at habitatområdets arter og naturtyper ikke vil blive væsentligt påvirkede af de små, lokale og kortvarige forstyrrelser, som en optagning i henhold til denne tilladelse vil kunne medføre.

3.8 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Odder samt alle arter af hvaler, herunder marsvin, er bilag IV-arter, der kan forekomme i oprensningsområdet, og som derfor er relevante i forhold til

nærværende vurdering. Det skal derfor vurderes af om opgravningen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i arternes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Marsvin

Marsvin er den eneste regelmæssigt forekomne hvalart i området, og vurderingen i forhold til hvaler vil derfor behandle mulige påvirkning på marsvin.

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation¹². Der er registreret få marsvineobservationer i Limfjorden, hovedsageligt ved Nissum Bredning (marsvin fra Nordsøpopulationen) og Langerak (marsvin fra Bælthavspopulationen).

Marsvin anvender deres hørelse til fødesøgning idet arten kan ekkolokalisere. Marsvin kan derfor være følsomme over for støj. Miljøstyrelsen vurderer, at støjgener i forbindelse med oprensningen ikke er så kraftige, at de påvirker hørelsen hos fisk og pattedyr. Derfor vil støj i forbindelse med oprensningen kun medføre kortvarige forstyrrelser for dyrene¹³.

Da projektet tidsmæssigt er meget begrænset, og da optagningen ikke vurderes at medføre langvarige forandringer på havbunden, vil både fisk og pattedyr hurtigt kunne genoptage deres færden i området efter endt oprensning.

Hverken marsvin eller de fisk, som udgør deres fødegrundlag vurderes at blive påvirket i et sådant omfang, at fødeudbuddet for marsvin forringes. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at oprensning i henhold til denne tilladelse ikke vil have en væsentlig negativ betydning for marsvin.

Odder

Odderen lever i tilknytning til vandområder, og findes i såvel stillestående som i rindende vand. Arten kan findes i både saltvand og ferskvand, og foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation. Arten har etableret ynglebestande på Fyn og i Vestsjælland. Der blev i 2017 registreret spor/ekskremitter efter odder ved bl.a. Gudum Å, ca. 200 meter fra oprensningsområdet.

Ud fra områdets karakter med mange små vandløb, og uforstyrrede skjulesteder vurderes der at være gode forudsætninger for artens fortsatte forekomst i området. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser. Da oprensningen foregår i en havn vurderes det ikke, at aktiviteten vil have en væsentlig negativ effekt på artens forekomst i området.

3.9 Vurdering af øvrige interesser

I henhold til høringsvar fra De Kulturhistoriske kommuner i Holsebro skal Miljøstyrelsen gøre tilladelsesindehaver opmærksom på at skulle der under

¹² Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018):
<https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

¹³ Menneskeskabte påvirkninger af havet- andre presfaktorer end kvælstof og klimaforandringer. DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven §29h¹⁴, og arbejdet skal standes.

Desuden skal tilladelsesindehaver kontakte museet, hvis der under oprensningen eller nyttiggørelsen findes fund af rav.

I henhold til høringssvar fra Lemvig Kommune, må den del af oprensningen som åbner for gennemstrømning af havvand mellem havnen og fjorden ikke foregå i perioden d. 1. juni – 1. september. Dette er for at sikre at det vand som eventuelt ligger indelukket i havnen ikke forringer badevandskvaliteten i badesæsonen. Når denne del af oprensningen er overstået og vandet i havneområdet er blevet udskiftet, kan oprensningen ske året rundt.

I henhold til Kystdirektoratets udtalelse omkring, at MST skal sikre sig, at ansøger er bekendt med tilladelsen ansvar og vilkår, har MST fået en bekræftelse af, at ansøger er bekendt med disse. Ansøger og Hvidberg A/S har holdt et møde, hvor de sammen har gennemgået tilladelsens side 1-7, 16-17 samt bilag. Hvidberg A/S er i den forbindelse også klar over, at tilladelsesindehaver skal kontakte museet, hvis der under bearbejdning af sedimentet findes rav, som om muligt skal besigtiges for ornamentik eller andre tegn på forarbejdning.

Miljøstyrelsen har været i kontakt med både Kystdirektoratet, ansøger, Hvidberg A/S samt ansøgers konsulent, for at få alle oplysninger omkring sagens forløb, havnens historie med tidligere tilladelser, inklusive den stadig gældende bypass-tilladelse til B/G Stone, som også er udstedt til sedimentet i indsejlingen. Efter adskillige snakke med de ovennævnte parter, har Miljøstyrelsen fået samlet alle informationer, som nærværende tilladelse er udarbejdet ud fra.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres uden øvrige interesser påvirkes væsentligt.

3.10 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at optage materialet fra det indtegnede område ved Remmerstrand Jollehavn på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4 Andre oplysninger

Det kan oplyses, at oprensning- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres som råstoffer, er fritaget for den almindelige råstofafgift, jf. § 6, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om afgift på affald og råstoffer¹⁵ (affalds- og råstofafgiftsloven).

Miljøstyrelsens tilladelse til nyttiggørelse fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser til optagning og genanvendelse på den konkrete lokalitet er indhentet.

¹⁴ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 412 af 21. april 2017, af lov om afgift af affald og råstoffer (affalds- og råstofafgiftsloven).

5 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Lemvig kommune **lemvig.kommune@lemvig.dk**

Transportministeriet **trm@trm.dk**

Trafikstyrelsen **info@trafikstyrelsen.dk**

Kystdirektoratet **kdi@kyst.dk**

Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**

Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**

Slots- og Kulturstyrelsen **cfk@slks.dk**

Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**

Danske Råstoffer **lmv@di.dk**

Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**

Dansk industri **di@di.dk**

På vegne af Miljøstyrelsen
Christina Ebler Hansen

6. Klagevejledning

Da der tillades nyttiggørelse af mindre end 50.000 m³ er der ikke klageadgang jf. § 26 stk. 3 i Råstofloven, idet ”afgørelser efter § 20 b om enkeltstående indvinding af op til 50.000 m³ oprensnings- og uddybningsmaterialer til nyttiggørelse ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.”

7. Adgang til domstolsprøvelse

Der er adgang til at indbringe denne afgørelse for domstolene. Hvis afgørelsen ønskes indbragt, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen eller offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. På www.domstol.dk kan der findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

BILAG 1 Oprensningsområdets placering

Det tilladte oprensningsområde er indrammet med orange på nedenstående figur.

Figur 1: Oprensningsområdet ved Remmerstrand Jøllehavn. Det tilladte oprensningsområde er indrammet med orange.